

5 / 08

# Irizpena

EUSKAL HERRIKO  
METEOROLOGIA ETA  
KLIMATOLOGIA BURUZKO

Legearen Aurreproiektuari  
buruzkoa

Bilbon, 2008ko ekainaren 11an



C E S

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte  
Arazoetarako Batzardea

Consejo Económico  
y Social Vasco

© Argitalpena: Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordea  
Gran Vía, 35-1. solairua  
48009 Bilbo  
[www.cesvasco.es](http://www.cesvasco.es)

Maketazioa eta fotomekanika: Argia Servicios Gráficos, S. L.

Inprenta: Gestingraf, S. A. L.

Lege Gordailua: BI-354-08

# Irizpena

## I

## AURREKARIAK

2008ko martxoaren 18an Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordean Garraio eta Herrilan Saileko idazkia sartu zen eta txostena eskatzen zuen Euskal Herriko Meteorologia eta Klimatologiari buruzko Legearen Aurreproiektuari buruz, 9/1997 Legeak, ekainaren 27koak, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeari buruzkoak, 3.1.a) artikuluan xedatutakoaren arabera.

Ekimen legegilearen helburua EAeko meteorologia- eta klimatologia-sistemaren antolaketa berria egituratzea da. Jada ia bi hamarkada daramatza funtzionamenduan, arloan gure Erkidegoak duen aginpide eksklusiboaren babesean. Meteorologiak gure gizartearen eremu askotan geroz eta garrantzi handiagoa duenez, eta horrekin zerikusia duten zerbitzuak eta informazioa eskatzen denez, Garraio eta Herrilan Sailak arau honen bidez kalitatezko herri-zerbitzua emateko tresnak definitu eta egituratzen ditu.

Berehala Batzordeko Bilkura Osoko kide guztiei dokumentuaren kopia bidali zitzairen beren proposamenak eta iritzia bidaltzeko eta horiek dagokion Lan Batzordeari luzatzeko, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamenduari buruzko Araudiak xedatutakoarekin bat. 2008ko apirilaren 25ean Gizarte Garapenaren Batzordeak Irizpen Aurreproiektua onartu zuen eta 2008ko ekainaren 11an Batzordearen Bilkura Osoak lantzeko aurkeztu zen eta aho batez onartu da.

## II EDUKIA

Euskal Herriko Meteorologia eta Klimatologiari buruzko Legearen Aurreproiektuaren testuak honakoak ditu: zioen azalpena, hiru Titulutan antolatutako 28 artikulua, bi Xedapen Osagarri, bat indargabetzailea eta Azkeneko bi. Ondoren edukiaren laburpena azalduko da.

### Zioen azalpena

Laurogeita hamargarren hamarkadatik Eusko Jaurlaritzak meteorologia-zerbitzu propioa osatzera bideratutako politika egin du. Helburua kalitatezko herri-zerbitzua eskaintzea da. Xede horrez, 1990. urtean Meteorologiaren Euskal Zerbitzua sortu zuen, baita Meteorologiaren Euskal Batzordea ere. Azkenekoa arloan kontsultatzeko eta aholkatzeko organoa zen. Era berean, zerbitzuaren garapenaren eta eginkizun eta funtzioen hazkuntza garrantzitsuaren ondorioz, 2002. urtean administrazio-antolaketaren barruan zuzendaritza-zentro bezala Meteorologia eta Klimatologia Zuzendaritza sortu zuen. Azkenik, 2003. urtean Dekretuaren bidez Meteorologiaren Euskal Agentzia sortu zen Meteorologia eta Klimatologia Zuzendaritzari atxikia eta bere lana Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko meteorologia-jarduerak operatiboki egitea da.

Administrazio-organo horiek beren jarduera gauzatzen lortutako administrazio-esperientzia garrantzitsuak, meteorologiarekin zerikusia duten arloetan I+G+b sustatzeko sail eskudunen bidez Euskal Herriko Unibertsitatearekin lankidetzak, estazioen kudeaketa bateratuari buruz Foru Aldundiekin sinatutako hitzarmenek eta informazioaren eta zerbitzuen goranzko etengabeko eskaerak argi eta garbi utzi dute meteorologian dagoen interesa. Ildo horri jarraiki, kalitatea eta eraginkortasuna gehitzeko xedez, antolaketaren proposamen berria egituratu behar da.

Horretarako, argi dago meteorologiak garrantzi nuklearra duela, atmosferaren zientzia bezala, iragarpenak menderatu eta klima ulertzeko. Laburbilduz, meteorologiaren eta klimatologiaren arteko lotura nabarmena da. Halaber, iragarpen meteorologikoak eskaintzeko bi diziplinen garrantzia argia da eta erabiltzaile publikoek eta pribatuek informazioa lortzea bermatzen dute. Aldi berean, erkidegoaren titulartasuneko bestelako aginpideekin (hala nola nekazaritza eta arrantza, turismoa, lurralde-plangintza, aprobetxamendu hidraulikoak, ingurumena, babes zibila...) jarduera meteorologikoa lotura dago edo instrumentala da. Azkenik, diziplina dela azpimarratu behar da, beraz, herri-erakundeek eta hezkuntza- nahiz unibertsitate-sistemak lehentasuneko arreta eskaini behar diote I+G+b sustatzeari. Laburbilduz, meteorologia-zerbitzuak ondo funtzionatzea oinarritzakoa da herrialde aurreratuarentzat eta herri-zerbitzu bezala sailkatu behar da.

Halaber, ezinbestekoa da herrialde desberdinetako meteorologia-agintari arduradunen artean kooperazioa izatea. Hala, nazioarteko erakunde desberdinak daude, besteak beste, Munduko Meteorologia Erakundea eta Epe Ertainera Iragartzeko Europako Zentroa. Horiek arlo horietan nazioarteko kooperaziorako egiturak dira. Ildo horri jarraiki, arreta berezia jarri behar zaio funtzio meteorologikoaren kanpoko ikuspuntuari eta, horretarako, Europako edo nazioarteko meteorologia-agintariek kooperatu behar da bitartekoak erabiltzeko orduan eta gizarteari meteorologia-zerbitzuak emateko eraginkortasunik handiena lortzeko.

Era berean, meteorologian eta klimatologian esku hartzen duten elementuen egoera (hala nola airea eta atmosfera, ura, zorua eta lurra) eta elementu horien arteko elkarrekintza 2003ko urtarrilaren 28ko 2003/4/EE Arteztarauan oinarriturik, pixkana hedatu eta jendearen eskura jarri behar den informazioaren zati dira. Telekomunikazioaren teknologia edota teknologia elektronikoa erabiliz aipatu informazioa ahalik eta zabalen eta sistematikoen hedatu eta eskura jarri behar da.

Aurreko premisekin, Legeak Euskalmet (Euskal Meteorologiaren Agentzia) zuzenbide pribatuko herri-erakunde bezala eratzten du eta Eusko Jaurlaritzako meteorologiaren eta klimatologiaren arloan aginpidea duen Sailari atxikia dago. Horrek oinarri nagusia du: kalitatezko zerbitzua emateko, meteorologia-jardueren deszentralizazio funtzionala erabakimen koherentea eta zentzuzkoa dela; hala eraginkortasun handiagoa lortzen da, eremu hurbiletan ezagututako zerbitzu-mota horien antolaketa-erregulazio modernoan ildotik.

## Xedapenak

---

### **I. Titulua. Legearen helburua eta xedea. 1etik 3. Artikulura.**

Titulu honetan hurrengo azpimarratzen da: meteorologia-zerbitzua herri-zerbitzua dela gizarte-eskaera eraginkortasunez eta behar bezala betetzeko. Horretarako, lehenengo artikulua xede bezala onartutako aginpideen esparruan EAEn kalitatezko meteorologia- eta klimatologia-informazioa bermatzeko beharrezko tresnak arautzea eta zehaztea aurkezten du. Bien bitartean, bigarrenak bi helburu aipatzen ditu: meteorologiaren arloan kalitatezko herri-zerbitzua ziurtatzea gizartearen informazio-beharrak asetzeko eta Euskalmet- Euskal Meteorologiaren Agentzia sortzea, zuzenbide pribatuko erakunde publiko bezala, arloan Legeak emandako funtzioak kudeatzeko.

### **II. Titulua. Euskalmet-euskal Meteorologiaren Agentzia. 4.etik 24. Artikulura.**

Titulu honetan, meteorologia- eta klimatologia-informazioaren kalitatea bermatzeko, antolaketa-aren ikuspegitik Euskalmet-Euskal Meteorologiaren Agentzia sortzeko beharrezko tresnak xedatzen dira. Zuzenbide pribatuko herri-erakunde bezala

osaten da eta zer Sailari atxikia dagoen definitzen da; aldi berean, erakundearen jarduera-printzipioak, helburua eta funtzioak zehazten dira.

Funtzioei dagokienez, 10. artikulua zehatz-mehatz adierazten ditu, azpiegitura eta beste Administrazioekin nahiz Erakundeekin lankidetzak konplexua behar duten meteorologia-funtzioaren ikuspuntu desberdinei jarraiki. Bereziki deskribatzen dira meteorologiaren informazio- eta aholkularitza-funtzioak eta jardueraren ikuspegi prestatzailea eta ikertzailea azpimarratzen dira. Halaber, erakundearen erregimen juridikoa eta antolaketa-erregimena zehazten da, gure erakunde-sisteman eza-gututako pertsonifikazio-motaren erregulazioen ildotik.

### III. Titulua. Meteorologia- eta Klimatologia-informazioaren sistema.

#### 25. Eta 26. Artikuluak.

Azkenean, erakundeak meteorologiaren eta klimatologiaren informazioaren eta aholkularitzaren arloan onartutako betebeharrak xedatzen dira eta, besteak beste, meteorologia-ziurtagiriak egitea azpimarra daiteke. Meteorologiaren eta Klimatologiaren Informazio Sistema eta Euskal Autonomia Erkidegoko Meteorologia eta Klimatologia Sarea sortuko dira, xede horrez beharrezkotzat diren tresnak baitira. Integrazioa eta koordinazioaren irizpideak beste Administrazioenekin arautuko dira lankidetzaren premisaren ikuspegitik.

## III GOGOETAK

Lehenik eta behin, Europako Batzordeak 2003ko urtarrilaren 28ko 2003/4/EE Arteztarauan azaldutakoaren ildotik, Euskadiko EGABren iritziz, jendearen ingurumen-informazio gehiago badu eta informazioa zabaltzen bada, ingurumenaren arloan kontzientziazioa handiagoa izango da, ingurumen-erabakiak hartzeko orduan jendeak eraginkortasun handiagoz parte hartuko du eta, laburbilduz, ingurumena hobetuko da.

Jada 80. hamarkadaren amaieran, nazioarteko testuinguruan irekitzearen eta gardentasunaren gaia lantzeko herri-agintarietan aldaketa hasi zen eta jendearen ingurumen-informazioa lor zezan eta eskubide hori betetzeko neurriak hartu ziren. Garai horretan bertan Eusko Jaurlaritzak meteorologiaren arloan aginpideak aplikatuz, hainbat tresna sortu zituen horri buruzko informazioa lortzeko eskubidea betetzeko. Euskal Meteorologiaren Zerbitzuari eta Meteorologiaren Euskal Batzordeari buruz ari gara hasiera batean eta Meteorologia eta Klimatologia Zuzendaritza eta Euskal Meteorologiaren Agentziari ondoren.

Orduan, mundu osoan meteorologia-zerbitzuen zeregina berriz definitzeko ahalegina egiten ari da. Helburua kalitatea, eraginkortasuna, erantzun arina eta elkarre-

kintza-gaitasuna lortzea da, bai erabiltzaile publiko eta pribatuekin, bai hiritarrek, horiek eskaera eta behar berriak adierazi eta egituratzen baitituzte eta arrazionaltasunen eta eraginkortasunez asetzeari nahi baitute.

Testuinguru horretan, Euskal Meteorologiaren Agentzia 2003. urtean eratu zen Meteorologia eta Klimatologia Zuzendaritzaren mendeko administrazio-unitate bezala EAEko titulartasuneko meteorologia-jardueren ikuspegitik alderdi teknikoenei, zientifikoenei eta eragileenei erantzuteko, bitarteko material eta pertsonal bereziak erabiliz. Bost urteko ibilbidea igaro ondoren, orain aurkezten zaigun arauak zeregin eta independentzia gehiago eskaintzen dizkio Agentziari. Zuzenbide pribatuko herri-erakunde bihurtzen du, nortasun juridiko propioarekin eta funtzioak egiteko gaitasun osoarekin. Euskal Meteorologiaren eta Klimatologiaren Sistemaren multzoa eraginkortasun handiagoz egituratzeko tresna nagusia da. Horren guztiaren helburua herrialde aurreratuarentzat herri-zerbitzuaren funtzionamendu ona bermatzea da, beraz, Batzordeak positiboki balioztatzen du ekimena.

Era berean, Legearen Aurreproiektuak 7. artikuluan Euskalmet-Euskal Meteorologiaren Agentziaren jarduera-printzipioen barruan honakoa aipatzen du: *“Beste erkidegoko, Estatuko, Europako eta nazioarteko erakundeekin lankidetzara, meteorologia- eta klimatologia-funtzioez arduratzen badira”*, Horretarako, kalitatezko informazioa lortzeko, lankidetzara-mekanismoak bultzatu beharko dira eta aginpideak gauzatzeko lankidetzara-protokoloak sinatu beharko dira. Helburua zerbitzuak ez bikoiztea da, 8. artikuluan azaltzen den bezala.

Gure iritziz, jarduera horiekin bitartekoak erabiltzeko orduan eta gizarteari meteorologia-zerbitzuak eskaintzeko orduan, eraginkortasuna maximizatuko da; are gehiago, eremua –meteorologia- mugatzea zaila suertatzen denean eta lurralde nahiz eskualde zatiketek beren justifikazio osoa galtzen dutenean.

Azkenik, era berean, positiboki balioztatzen dugu Euskalmetek I+G+b baita prestakuntza klimatologiaren, meteorologiaren eta zientzia hurbilen arloan ere bultzatu nahi izana (7.2. artikulua). Bultzadari dagokionez, Eusko Jaurlaritzaren *“2010 Zientzia, Teknologia eta Berriztapen Planak”* etorkizuna eraikitzeko eta aniztasuna bultzatzeko estrategien barruan, Eko-berriztapenari buruzko zehatza sustatzen du eta horren barruan Meteorologia eta Klimatologia sartzen da. Hori justifikatzeko honako iritzia dago: eremu horiekin zerikusia duten jarduerak harremana izango dutela arlo interesgarri askotan erabakiak hartzeko informazioz hornitzearekin<sup>1</sup>.

<sup>1</sup> Besteak beste, honako eremuak aipatzen ditu: administrazioa, industria-sektorea, garraioa, turismoa... Era berean, kontrako meteorologia-eszenatokiei aurre egiteko, nekazaritzarako, arrantzarako, energia eraginkortasunez erabiltzeko, besteak beste, oinarrikoak izango dira. Zehatz-mehatz esanda, ikerketaren emaitzak lortzea espero diren eremu batzuk hurrengoak dira: Meteorologiaren barruan modelizazio eta iragarpen meteorologikoa eta barruan fenomeno atmosferikoak eta ozeanikoak erregistratu eta analizatzea; eta Klimatologiaren barruan ingurumenaren eta klimaren gainean presioa eta natur arriskuak eta hondamendiak.

Euskadiko EGABren iritziz, eremu horietan aurrera egiteko, oinarrizkoa da Euskal Meteorologiaren Agentziak ingurune zientifiko-teknologikoarekin (sail unibertsitarioak eta ikerketarako herri-erakundeak eta pribatuak) lankidetzan jardutea. Horretarako, beharrezko tresna materialez eta giza baliabideez hornituko da. Lankidetzaren beste eremu geografikoetan antzeko aginpideak dituzten erakundeetara zabalduko da eta, xede horrez, praktikak onak trukatu eta hitzarmenak sinatuko dira.

#### IV ONDORIOAK

Euskadiko EGABren iritziz egokia da Euskal Herriko Meteorologia eta Klimatologiari buruzko Legearen Aurreproiektuaren izapidea, kontsulta-organoak egindako gogoetak kontuan hartuta.

Bilbon, 2008ko ekainaren 11an

Lehendakariaren ikus onetsia  
Antxon Lafont Mendizabal

Idazkari nagusia  
Javier Muñecas Herreras